

ната по този начин римска конница не само, че се сравнявала с македонската и гръцката, но даже ги надминала въ дѣйствието на бѣлото оржие. Но въ всички други отношения тя всѣкога била много или малко посредствена, както защото се избирала изъ между по изнеженото съсловие на конниците, тъй и защото римлянитѣ въобще обръщали по голѣмо внимание на по доброто въоръжение и устройство на пѣхотата си, признавайки я за главна сила на армиитѣ си, отколкото на конницата си, която считали като второстепененъ, спомагателенъ на пѣхотата родъ войска. Впрочемъ Сципионъ младшии обръщаль по голѣмо внимание на доброто устройство и строено образование на римската конница, и тя много дължала нему въ това отношение.

Къмъ причинитѣ за несвършенството въобще на римската конница трѣбва да се прибави и несвършенството на *конската сбруя*. Нито сѣдла, нито стрѣмена (въведени много по късно, първитѣ — при Теодосий Вел., въ края на IV вѣкъ, а вторитѣ — въ VI вѣкъ) у римлянитѣ, както и у всичкитѣ други древни народи, нѣмало. Въмѣсто това, на всѣки конь имало по 2 покроя (или чапрака), доленъ и горенъ, отъ сукно, или кожа, или мѣхъ, закрѣпени съ коланъ, нагрждникъ и подопашникъ. Долния покровъ билъ по дълъгъ и по широкъ, по нѣкога съ шарки по краищата, а горния — по късъ и по тѣсенъ, съ изрѣзани шарки (фестони) на долнитѣ краища. Двата покроя се съединявали единъ съ другъ съ ленти, или копчета, или ремъци. Нагрждникитѣ и подопашникитѣ имали металически бляхове въ видъ на китки, цвѣтя, полумѣсеци и др. т. Най послѣ за управление на коня имало една юзда съ два повода и оглавнични ремъци и украшения. И на стѣк-

мения по този начинъ конь сядалъ римския конникъ, носящъ на лѣвата си ръка щитъ, а въ самата лѣва ръка държалъ поводитѣ, а дѣсната му ръка била свободна за дѣйствие съ пиката и меча. Мжно може да се разбере, какъ е можаль той въ едно и също време и да сѣди здраво на коня, и да го управлява, и да се прикрива съ щита, и да дѣйствува съ пиката и меча. Но лесно можемъ да си прѣдставимъ, че таквъ родъ конница не е можала да бжде добра, а трѣбвало да бжде твърдѣ посредствена, толкозъ по вече, че римлянитѣ природно били по скоро пѣхотинци, отколкото конници.

Товарнитѣ коне тъй също имали връхъ себѣ си доленъ и горенъ покровъ, но много по прости.

Численната сила на разнитѣ родове войски, показани по горѣ, въ състава на легионитѣ и армиитѣ, била слѣдующата :

Въ римския легионъ имало обикновено 1.200 велити, 1.200 хастати, 1.200 принципи, 600 триарии и 300 конници, всичко 4.200 души пѣхота и 300 души конница, но по нѣкога имало всичко до 5 и 6.000 души, при което числото на триариитѣ (600) никога не се измѣнявало.

Въ легионитѣ на съюзницитѣ, конницата била двойно по вече, отколкото въ римскитѣ, т. е. 600 души. $\frac{1}{3}$ отъ нея (200 души) и $\frac{1}{4}$ отъ пѣхотата (840 души), всичко 1040 души съставлявали отдѣленъ отрядъ войска подъ название *екстраординарии* (extraordinarii), който състоялъ въ непосредственното распорѣждане на прѣдводителя на армията. А най отборната $\frac{1}{3}$ часть отъ екстраординаритѣ войски (208 души), подъ название *аблекти* (ablecti) съставлявала тѣлохранителенъ отрядъ (конвой) на прѣдводителя на армията. По таквъ начинъ най виднитѣ войници и най добри войски на съюзницитѣ се на-